

STORTINGET

Innst. 75 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Dokument 8:184 S (2018–2019)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes om en styrking av rekenæringen

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til tiltak som øker rekefisket og tilgangen til råstoff for norsk rekeindustri.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Linda C. Hofstad Helleland, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til Dokument 8:184 S (2018–2019) om en styrking av rekenæringen.

Komiteen viser til at det i dag er 48 norske havfiskefartøy med konsesjon for rekefiske, og samtlige av disse er kombinasjonstrålere med rettigheter for fiske med både rekestrål og torsketrål.

Komiteen registrerer at det i forslaget vises til at Det internasjonale råd for havforskning (ICES) sine kvotebefalinger for reker i Barentshavet har ligget på 70 000 tonn de siste årene, men fangsttynnsatsen og fangstkvantumet har vært sterkt nedadgående.

Komiteen merker seg at redusert aktivitet i dette fiskeriet har medført at antall fabrikker for industriell bearbeiding av reker i Troms og Finnmark er redusert fra 26 fabrikker på 1980-tallet til per i dag kun to fabrikker, som begge ligger i Troms fylke.

Komiteen merker seg at forslagsstilleren mener tiden er moden for nye grep for å øke beskatningen, ta ressursene i bruk og samtidig styrke norsk landindustri.

Komiteen merker seg at forslagsstilleren i forslaget foreslår flere virkemidler som kan være aktuelle.

Komiteen viser til at til tross for gode fangstrater har mange rederi valgt å ikke delta i rekefisket.

Komiteen mener dette er svært uheldig både av hensyn til å utnytte arten, men også av hensyn til å sikre råstofftilgangen til industrien og trygge arbeidsplasser på land.

Komiteen viser til at rekebestanden i Barentshavet er i god forfatning, og nedgangen i levering av reker til industrien skyldes redusert aktivitet på flåtesiden og ikke bestandssituasjonen i Barentshavet. Komiteen viser videre til at det i dag ikke er kvoter på reker, som gjør at fartøy med tillatelse kan fiske fritt volum.

Komiteen viser til svaret fra fiskeri- og sjømatministeren og at det er forsøkt flere tilpasninger og justeringer i regelverket for å stimulere til at flere rekestråltillatelser faktisk benyttes.

Komiteen viser videre til det allerede igangsatte arbeidet fra regjeringen med å se på ulike tiltak for å øke råstofftilgangen til rekeindustrien.

Komiteen ber regjeringen fortsette dette arbeidet, og imøteser resultatet.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser

til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:184 S (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes om en styrking av rekenæringen – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 26. november 2019

Geir Pollestad

leder

Bengt Rune Strifeldt

ordfører

**DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT***Fiskeri- og sjømatministeren*

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
HM/fg

Vår ref
19/5054-2

Dato
18. september 2019

**Representantforslag 184 S (2018-2019) om en styrking av rekenæringen
- Svarbrev**

Jeg viser til Representantforslag 184 S (2018- 2019) fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes om en styrking av rekenæringen, og brev av 4. september 2019 med anmodning om fiskeri- og sjømatministerens vurdering av forslaget.

Først og fremst vil jeg påpeke at det er biologisk forsvarlig å øke ressursuttaket av reker i Barentshavet. Jeg ønsker, som representanten Fylkesnes, at rekenæringen skal ha tilgang på råstoff og at vi benytter oss av de naturgitte ressursene vi har. Jeg har hatt flere møter med rekeindustrien, og er godt kjent med utfordringene for landindustrien med tilgang på råstoff.

De siste årene er det både vurdert og gjennomført en rekke tiltak for å øke ressursuttaket av reker og sikre at landindustrien får tilgang på råstoff. Det ble blant annet i 2014 tildelt fire dedikerte rekefiske tillatelser til rekeindustrien i Nord-Norge, med det formål å bidra til å sikre industrien råstofftilgang. Disse tillatelsene er fortsatt ikke tatt i bruk, hovedsakelig grunnet lav lønnsomhet i fisket.

Det har også vært gjennomført flere andre tilpasninger og justeringer i regelverket for å stimulere til at flere rekefiske tillatelser faktisk benyttes, så som

- unntak fra kravet om kondemnering i strukturvoteordningen dersom fartøyet bare skal brukes til rekefiske
- unntak fra kravet om driftsgrunnlag ved splitting av rekefiske tillatelser
- åpning for at pelagiske trålere og ringnotfartøy kan tildeles rekefiske tillatelse uten hensyn til gjeldende lasteromsgrense for rekefiske tillatelser.

Nærings- og fiskeridepartementet holdt i 2018 en høring av tiltak knyttet særlig til konsesjonsregelverket for å øke fisket etter reker med trål i Barentshavet. Høringsbrev og -svar finnes [her](#) (på regjeringen.no/Dokumenter/Høringer).

Flere av høringsinstansene pekte på at hovedproblemet i rekefisket er den lave lønnsomheten. Forslagene i høringsnotatet om å lempe på konsesjonskravet for nye aktører eller gjennomføre tilbakekall av passive reketråltilatelser ble ikke spesielt godt mottatt av rekeflåten. Fiskeridirektoratet skrev at de ikke ser for seg at noen av forslagene vil gi økt deltakelse i reketrålfisket i Barentshavet. Videre påpeker de at de minste fartøyene ikke, eller bare i liten grad, bruker sin tillatelse. Nærings- og fiskeridepartementet gikk i den omgang ikke videre med forslagene etter høringen.

Forslaget til representanten Fylkesnes om en nytildeling av torskekonsesjoner med klare krav til fiske av reker er ikke aktuell politikk for regjeringen. Torsketrålgruppen har helt siden 1990-tallet gjennomgått en jevnlig strukturering for å tilpasse gruppen til ressursgrunnlaget. En tildeling av nye torsketråltilatelser kan ikke skje uten at departementet ved en vurdering ut fra lovens formål finner at det totale antallet spesielle tillatelser til en form for fiske eller fangst skal økes, jf. deltakerloven § 16. Jeg mener at det er åpenbart at vilkårene for slik nytildeling ikke er til stede.

Når det gjelder representanten Fylkesnes' øvrige forslag til tiltak, så vil jeg nevne at krav til fiske av reker for å beholde konsesjon er forsøkt tidligere. I 2015 trakk Fiskeridirektoratet tilbake tre passive reketråltilatelser som ikke hadde vært brukt til ervervsmessig fiske og fangst de tre foregående årene.

Torskebonus og kvantumskrav ved fiske av reker mener jeg at det ikke er rett tidspunkt å vurdere nå når kvotemeldingen nylig er fremmet og skal behandles av Stortinget.

Når det gjelder forslaget om å innføre ordninger for å gi lån til nybygg av reketrålere, vil jeg påpeke at det finnes ordninger gjennom f.eks. Innovasjon Norge og GIEK som burde være relevante, og som er tilgjengelige på samme vilkår som for alle andre næringsaktører.

Jeg er enig med representanten Fylkesnes i at det er ønskelig med økning av fangsten i rekefisket, og regjeringen har vært villig til å vurdere og gjennomføre en rekke tiltak. Samtidig erkjenner jeg også at det ikke nødvendigvis er så mye myndighetene kan gjøre med den manglende lønnsomheten, og at det ikke er noen enkel løsning på problemene. Jeg mener derfor at det viktigste nå er å få på plass et nytt kvotesystem med utgangspunkt i kvotemeldingen som regjeringen har lagt fram, for på den måten å legge til rette for at norske fiskerier blir enda mer framtidsrettede enn de er i dag, til beste for kysten og dens befolkning.

Med hilsen

Harald Tom Nesvik